

رئیس‌جمهور از سازمان انرژی اتمی بازدید کرد، ایران ۸ نیروگاه جدید می‌سازد

بازگشت هسته‌ای

چند روز پس از آنکه دونالد ترامپ در پلنفرم رسانه‌ای خود موسوم به تروث سوشال اعلام کرده که به وزارت جنگ این کشور دستور داده است تا آزمایش سلاح‌های هسته‌ای را از سر بگیرد، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران، بر ماهیت «صلح‌آمیز» و «نجات‌بخش» فعالیت هسته‌ای ایران تأکید کرد.

پزشکیان طی بازدید از نمایشگاه دستاوردهای نوین هسته‌ای که در محل سازمان انرژی اتمی برگزار می‌شد، گفت که «آنچه در اینجا می‌بینیم، هیچ کدامش در حقیقت آن تصویری که از هسته‌ای در دنیا ایجاد کرده‌اند نیست. همه‌اش جهت حل مشکل مردم است، برای بیماری‌هاست، برای سلامت مردم است و در لبه دانشی است که می‌تواند نجات‌بخش باشد.»

زمانی که کشورهای دارای قدرت اقتصادی در جهان از این فناوری استفاده می‌کنند و ایران نیز در حوزه‌های مختلف از جمله پزشکی توانسته این فناوری را به خروجی برساند مطالبه‌تعتیلی دانش هسته‌ای ایران چیزی جز تلاش برای انحصاری نگه‌داشتن یک فناوری حیات‌بخش نیست اگر بنا بر مذاکره برای محدودکردن فعالیت‌های هسته‌ای نیز باشد باز این طرف غربی است که در ابتدای روز میز مذاکره بمب‌انداخته و در ادامه نیز از تن‌دادن به مذاکرات با ایران در قالب ۵+۱ طفره رفته است. طرف آمریکایی در حالی که هنوز پرونده هسته‌ای در مذاکرات تعیین تکلیف نشده در خواست محدودسازی برد موشکی را نیز به مطالباتش اضافه کرده است تا نشان دهد در صورت کنار گذاشته شدن پرونده هسته‌ای باب بهانه‌جویی را همچنان باز می‌بیند.

هسته‌ای فقط بمب و برق نیست

در جدیدترین خبر درباره اقدامات ایران در راستای تولید انرژی با استفاده از سوخت هسته‌ای، رئیس سازمان انرژی اتمی اعلام کرده است که بر اساس قرارداد جدید ایران و روسیه، ساخت ۸ نیروگاه اتمی در دستور کار است؛ چهار نیروگاه در بوشهر و چهار نیروگاه دیگر در نقاط مختلف کشور احداث می‌شود؛ اما باید تشریح کرد که فناوری هسته‌ای فراتر از تولید برق که عموماً به آن شناخته می‌شود کاربردهای دیگری نیز در صنعت، کشاورزی و پزشکی دارد. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) این کاربردها را به شش حوزه اصلی تقسیم می‌کند: سلامت، انرژی، مدیریت آب، غذا و کشاورزی، محیط‌زیست و صنعت. برخی از این کاربردها را که موردنظر ایران است می‌توان این‌گونه مورد اشاره قرار داد.

در ایران بر اساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی در سال ۱۳۹۹ سالانه ۱۳ میلیون تن محصولات کشاورزی تولید شده که از این مقدار ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن به صنایعات تبدیل می‌شود. پر توده‌ی هسته‌ای که روشی تأییدشده توسط سازمان‌های معتبر جهانی؛ مانند فائو (FAO)، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سازمان بهداشت جهانی (WHO) است با افزایش ماندگاری محصولات، کاهش آفات و جلوگیری از فساد، نقش مؤثری در ارتقای امنیت غذایی ایفا می‌کند و در کشورهای پیشرفته به‌طور گسترده استفاده می‌شود.

۲. در حوزه سلامت، متخصصان ایرانی بیش از ۵۰ رادیودروی تشخیصی، تسکینی و درمانی تولید کرده‌اند. به‌طور مثال ایزوتوپ تلوریم – ۱۳۰ یکی از دستاوردهاست که در تشخیص و درمان سرطان، بیماری‌های صعب‌العلاج، داروسازی، صنعت، زمین‌شناسی و کشاورزی کاربرد دارد. همچنین، تولید پودر هوموستات برای جلوگیری از خونریزی در جراحی‌ها، ایران را در جمع پنج کشور دارای دانش فنی این محصول قرار داده است.

۳. در مدیریت آب، مجتمع آب‌شیرین‌کن ۷۰ هزار متر مکعبی نیروگاه اتمی بوشهر مصداقی است که می‌تواند به‌عنوان الگوی تأمین آب‌شرب در مناطق جنوبی به کار گرفته شود.

۴. در محیط‌زیست، سامانه شتاب‌دهنده الکترواستاتیک الکترون برای تصفیه پساب‌های صنعتی طراحی شده است. فناوری پلاسما در تصفیه پسماندهای دارویی، بیمارستانی و شربابه زباله‌های دفنی مؤثر است و برای درمان زخم‌های مزمن مانند زخم دیابتی نیز کاربرد دارد.

۵. در حوزه صنعت ابزارهای رادیومتریک برای کنترل کیفیت، اندازه‌گیری چگالی، رطوبت و ضخامت به کار می‌روند. به لحاظ درآمدزایی نیز باید تشریح کرد که ایران چرخه کامل سوخت هسته‌ای را بومی‌سازی کرده است که شامل «اکتشاف و استخراج معادن اورانیوم تا تولید کبک زرد، غنی‌سازی، ساخت میله و مجتمع سوخت، مدیریت سوخت در رآکتور و دفع پسماند» می‌شود. تولید ترکیبات دوتریم از آب‌سنگین برای جلوگیری از خام‌فروشی از دیگر دستاوردهای صنعت هسته‌ای است.

۶. در حوزه فعالیت‌های نظامی نیز باید تشریح کرد که فناوری هسته‌ای صرفاً

و تهدید نظامی، ادعای درازی در مورد فعالیت هسته‌ای و موشکی ایران را نیز ادامه می‌دهد تا بتواند همه‌ایزهای ضدایرانی را در عرصه‌های مختلف اقتصادی، نظامی و سیاسی فراهم کند و در طرح مطالبات غیرقابل تحقق یک گام جلوتر بگذارد.

تجربه‌ها را تجربه‌کردن خطاست

در فضای اذهانی‌هم به فعالیت هسته‌ای ایران یکی از این استدلال‌ها این است که وقتی کشور صنعتی مثل آلمان از تولید انرژی هسته‌ای دست‌شسته و طی سال‌های اخیر ۳ نیروگاه خود را نیز تعطیل کرده است چرا ایران می‌خواهد چنین مسیری را برود. در پاسخ به این پرسش باید گفت که اولاً صرفاً رویکرد یک کشور برای الگو برداری کافی نیست و کشورهای دیگری از جمله فرانسه، آمریکا، چین، روسیه و انگلیس خود را برای تأمین انرژی به این فناوری متکی می‌دانند.

ثانیاً حتی آلمان نیز از راهبر چندسال پیش خود عقب‌نشسته است. دولت جدید آلمان به صدراعظمی فردریش مِرترس اعلام کرده است که دیگر مانع تلاش‌های فرانسه برای اطمینان از درباری انرژی هسته‌ای و انرژی‌های تجدیدپذیر در قوانین اتحادیه اروپا نخواهد شد. مِرترس همچنین در کارزار انتخاباتی خود از تصمیم دولت آلمان برای کنارگذاشتن انرژی هسته‌ای در سال ۲۰۱۱ انتقاد کرده است که به گفته او «آلمان را از برقی ارزان و قابل اعتماد محروم می‌کرد.» صدراعظم آلمان قول داده است که در فناوری‌های جدید، از جمله رآکتورهای مقیاس کوچک که زباله هسته‌ای با عمر طولانی تولید نمی‌کند، سرمایه‌گذاری کند. دیگر استدلال مخالفان غنی‌سازی ایران این است که ایران سوخت موردنیاز خود را از خارج تهیه کرده و صرفاً رآکتورهای تحقیقاتی خود را فعال نگه دارند. این موضوع نیز پیش‌ازاین تجربه شده و آمریکا حتی از دستیابی ایران به سوخت موردنیاز را کنتر تحقیقاتی تهران که منبع تولید رادیودرآواست نیز جلوگیری کرده؛ بنابراین چاره‌ای جز خودکفایی ایران باقی نمانده است. رآکتور تحقیقاتی تهران که سال ۱۹۶۷ توسط آمریکا ساخته شده است برای تولید رادیودرآواهای پزشکی کار می‌کرد.

پس از انقلاب، سوخت ۲۰ درصدی آن از آرژانتین تأمین می‌شد. در سال ۱۳۸۷، آمریکا مانع فروش به ایران شد و رآکتور در خطر خاموشی قرار گرفت. آمریکا پیشنهاد داد ۱۲۰۰ کیلو اورانیوم ۳٫۵ درصدی ایران به روسیه برود و یک سال بعد ۱۲۰۰ کیلو ۲۰ درصد تحویل ایران شود. ایران به دلیل بی‌اعتمادی به پیشنهاد آمریکا مبادله در خاک خود یا ترکیه را مطالبه کرد. مطابق بیانهی تهران که در اردیبهشت ۱۳۸۹ توسط ایران، ترکیه و برزیل به امضا رسیده بود تصمیم بر این شد که ایران ۱۲۰۰ کیلو اورانیوم خود را در ترکیه امانت بگذارد و ۱۲۰ کیلو اورانیوم ۲۰ درصد به‌جای آن بگیرد که آمریکا علی‌رغم تأیید اولیه رویکرد ترکیه و برزیل پس از توافق در تهران آن را رد کرد. در پی این مانع‌تراشی‌ها ایران در شهریور ۱۳۸۹ اعلام کرد که ۲۵ کیلوگرم اورانیوم ۲۰ درصد در نظرش تولید کرده است. این موفقیت به بهای شهادت ۴ دانشمند هسته‌ای انحصار غرب را شکست و استقلال هسته‌ای ایران را تضمین کرد. باوجود کارشکنی آمریکا پیشنهاد ایجاد وابستگی مجدد به واردات سوخت هسته‌ای چیزی جز تکیه به یک تجربه شکست‌خورده نیست.

با بحثی که دیروز در مجلس دربارهٔ رفع فیلتر تلگرام صورت گرفت؛ مشخص نشد سرانجام این پیام‌رسان چه می‌شود؟

سیاست ابهام مجازی

«آغاز مذاکره وزارت ارتباطات برای رفع فیلتر تلگرام» این خبری بود که در یک هفته گذشته، رسانه‌ها به‌نقل از خبرگزاری مهر منتشر کردند. روز گذشته اما یکی از اعضای کمیسیون قضایی مجلس، از وجود متن توافقی با تلگرام صحبت کرد که در اختیار مجلس قرار نگرفته و گفت: «از قرار مسموع دولت در حال امضای توافقی با تلگرام است که به اطلاع مجلس نرسیده است. اگر این توافق امضا شود، موجب استیضاح وزیر خواهد شد.» البته رئیس مجلس هم در پاسخ، صحبت‌های تقدع‌لی را حاوی اطلاعات غلط دانست و گفت تصمیم‌گیری برای رفع فیلتر بر مبنای مصوبه‌ای ۳۲ بندی است که تقدّم از یک تا ۲۲ دارد و مصوبه هم به استحضار رهبر انقلاب رسیده است؛ از این باب، اقدامی خلاف قانون رخ نداده. یکی از اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس در گفت‌وگو با «فره‌یختگان»، مذاکرات با تلگرام برای رفع فیلتر را تأیید کرد؛ اما در ادامه هم به این موضوع اشاره کرد علت اعتراض برخی از نمایندگان مجلس این بود که روز گذشته متن مصوبه شورای عالی فضای مجازی در اختیار آنها قرار گرفته است و ابهامات آنها منجر به اعتراض شده است. در موقعیتی که ضروری است اعضای شورای عالی فضای مجازی نسبت به ابهامات ایجادشده، پاسخ دقیق و شفافی بدهند، «فره‌یختگان» تلاش کرد در گفت‌وگو با اعضای شورای عالی فضای مجازی جزئیات بیشتری از تصمیم‌های شورای عالی در مورد رفع فیلتر پرسد که تقریباً هیچ کدام پاسخگو نبودند.

سیاست ابهام رسانه‌ای؟

از زمان تصویب مصوبه تاکنون، جزئیات دقیقی از مصوبه شورای عالی برای

«تنبیه‌الامه»؛ نقشهٔ راه جمهوری اسلامی در ۱۰۰ سال پیش

سید سیاهی

تحلیلی از امنیت شناختی

تهاجم اخیر جریان‌های معاند بسه میراث فکری میرزا نائینی، نقد علمی نیست، بلکه «عملیات شناختی» حساب‌شده برای پتیم‌سازی فکری انقلاب اسلامی است. دشمن که از مقابله با شاخ‌وبرگ تانور این شجره طویه عاجز مانده، اکنون با تبری زهر آلود به دنبال قطع کردن ریشه‌های ۱۰۰ ساله آن در اعماق سنت حوزوی ماسست. اما در پیاپیات حکیمانه رهبر معظم انقلاب در دیدار دست‌اندرکاران کنگره بزرگداشت علامه نائینی (۱۴۰۴/۰۷/۲۸)، کلبه‌واژه‌هایی برای فهم و خشی‌سازی این نبرد نهفته بود. دشمن می‌خواهد با مصادره نائینی، ریشه‌های ۱۰۰ ساله انقلاب را قطع کند، غافل از آنکه کتاب «تنبیه‌الامه»، خود کیفر خواستی تاریخی علیه همین جریان تحریف است. اولین و بزرگ‌ترین دروغی که دشمن ترویج می‌کند، معرفی نائینی به‌عنوان یک متجدد لیبرال‌خواه و کاشف دموکراسی غربی است. این یک تجاهل وقیحانه نسبت به بنیان فکری اوست. همان‌طور که رهبر معظم انقلاب با دقتی مثال‌زدنی تبیین فرمودند، نائینی صرفاً «گرایش سیاسی» نداشت، بلکه صاحب «اندیشه سیاسی» بود؛ یک نظام فکری منسجم که از دل فقه شیعه می‌جوشید. تمام فلسفه «تنبیه‌الامه»، جنگ با «الکلیت استبدادیه» و اثبات ضرورت برپایی «حکومت ولایتیه» است. این دو، صرفاً دو نام متفاوت نیستند؛ دو پارادایم متضاند.

در «مالکیت استبدادی»، حاکم، خود را «مالک» کشور و مردم می‌داند و حکومت، ملک شخصی اوست؛ اما در «حکومت ولایتی»، حاکمیت از آن خداست و حاکم، تنها یک «ولی» و «امین» است که بر اساس قوانین الهی و با نظارت مردم، مسئولیت داره امور را بر عهده دارد. نائینی با این تفکیک، حکومت استبدادی را نه فقط یک ظلم سیاسی که یک «غصب» و «شرک» معرفی می‌کند. این دقیقاً همان جوهره و سنگ بنای نظریه ولایت‌فقیه است که یک قرن پیش با استدلال فقهی تبیین شد. دشمن برای اثبات ادعای دروغین خود، به یک واقعه تاریخی متوسل می‌شود: «جمع‌آوری کتاب تنبیه‌الامه توسط خود میرزا». آن‌ها این اقدام را نشانه پشیمانی نائینی از نظریاتش جلوه می‌دهند. پاسخ این شبهه را نیز رهبر معظم انقلاب به شکلی قاطع و شفاف بیان فرمودند. نائینی از «نظریه» خود برنگشت؛ او از «نتیجه منحرف شده» آن بی‌زاری جست. او و دیگر علمای نجف، تمام آبروی خود را برای یک «نهضت عدالت‌خواهانه» و ضداستبدادی به میدان آوردند، اما آنچه در عمل و با دخالت مستقیم انگلیس رخ داد، نه عدالتخانه که یک «مشروطه انگلیسی» بود؛ مشروطه‌ای که ثمره‌اش، به دار کشیدن مجتهدی زمان‌شناس چون شیخ فضل‌الله نوری و ترور مسید عبدالله بهبهانی بود. میرزا دید که از کتاب فقهی و مستدل او، برای توجیه پروژه‌ای استفاده شده که دقیقاً نقطه مقابل اهداف الهی اوست، بنابراین جمع‌آوری کتاب، نه یک عقب‌نشینی فکری که یک «اعتراض سیاسی» و برانت از آن مشروطه قلاهی و فرزند نامشروع استعمار بود. وقتی به ساختار حکومتی که نائینی در کتابش ترسیم می‌کند می‌نگریم، شگفت‌زده می‌شویم. او از لزوم وجود «مجلس مبعوثان» که توسط مردم و با انتخاباتی که شرکت در آن «واجب» است، تشکیل می‌شود (جمهوریت)، از «نظارت ملی» و پاسخگویی تمام مسئولان (پاسخگویی) سخن می‌گوید. اما کلیدی‌ترین و راهبردی‌ترین بخش نظریه او، شرطی است که به تعبیر دقیق رهبر انقلاب، دقیقاً همان «شورای نگهبان» است؛ اینکه قوانین مصوب این مجلس تا زمانی که به تأیید و امضای هیئتی از علمای طراز اول نرسد، فاقد اعتبار است. این همان ساختاری است که رهبر معظم انقلاب آن را این‌گونه جمع‌بندی فرمودند: «اگر چنانچه بخواهیم به تعبیر امروز این حکومت اسلامی و مردمی را بیان کنیم، می‌شود جمهوری اسلامی.» هراس دشمن از احیای اندیشه نائینی، هراس از همین حقیقت انکارناپذیر است. آن‌ها می‌ترسند نسل جوان بداند که نظامی که در آن زندگی می‌کند، نه یک پدیده خلق الساعه و بی‌ریشه که حاصل تراکم معرفتی و مجاهدت ۱۰۰ ها ساله بزرگ‌ترین فقها و اندیشمندان شیعه است. جهاد تبیین امروز ما، بازپی‌گیری این میراث گران‌بها و اثبات این حقیقت است که جمهوری اسلامی، ریشه در عمیق‌ترین لایه‌های فقه، تاریخ و هویت ما دارد.

و قواعدی که در صدر آن، تقویت پیام‌رسان‌های داخلی قرار دارد؛ این پیام‌رسان‌ها به هیچ‌وجه نباید تعطیل شوند و باید دولت امکانات را در اختیار آنها قرار دهد و تقویت آنها در دستور کار قرار داشته باشد و بر مبنای قواعد و مقررات داخلی قرار شد با پلنفرم‌های فیلترشده مذاکراتی صورت بگیرد و هرکدام شروط را پذیرفتند وارد فرایند رفع فیلتر شوند. ابتدا در دو مورد پلنفرم‌ها این اقدام را انجام شد. «اخلاقی به این موضوع اشاره کرد که در مورد تلگرام از همان ابتدای دولت وارد گفت‌وگو شده بود وی گفت: «با تلگرام از همان ابتدا وارد گفت‌وگو شدند که یاد دفتر مستقلی در ایران باز کنند یا در کشور ثالثی که مورد توافق طرفین باشد و بر آن اساس ضوابط دو کشور را ارائه کرده‌وارد گفت‌وگو می‌شویم، در مورد تلگرام این مذاکرات به مرحله عملیاتی رسیده اما اینکه تلگرام شروط را پذیرفته یا نه، شخصاً اطلاعی ندارم.» عضو کمیسیون فرهنگی مجلس، در مورد اعتراض برخی نمایندگان مجلس به مذاکرات تلگرام توضیح داد: «علت اعتراض برخی نمایندگان این بود که برخی نمایندگان، متن مصوبه را تازه دیده بودند و از آنجا که از قبل مطلع نبودند، مقداری برای آنها ابهام و سوال پیش آمده بود که البته چون مصوبه شورای عالی فضای مجازی است، نباید در این مورد نگرانی زیادی داشت.»

تعویق مذاکرات رفع فیلتر به‌خاطر مصوبه شحام

بر مبنای شروط مصوبه، ۱۴ ماهه‌زمان برای اجرای کردن رفع فیلتر نیاز بود که تاکنون کمی تأخیر افتاده است. اخلاقی امیری در این مورد گفت: «درست است؛ اما چون شرایط کشور بعد از جنگ‌خاک‌شود و از آنجا که شورای عالی امنیت ملی مصوبه‌ای داشت که تأعبیر از شرایط جنگی اتفاق خاصی در این عرصه‌ها مثل رفع فیلتر و... نثبتد که با احتساب زمان و شرایط خاص جنگی، زمان تخمینی محقق می‌شود.»

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس: علت اعتراض نمایندگان ابهامات در خواندن متن مصوبه بود

حسنعلی اخلاقی امیری، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در گفت‌وگو با «فره‌یختگان» در مورد جزئیات مصوبه شورای عالی فضای مجازی گفت: «۳۰ گام در مصوبه تعریف شده که دوستان مرحله به مرحله، جلو می‌روند. براساس ضوابط